

RODZINA

w obliczu współczesnych zagrożeń
i przemian społeczno-kulturowych

Pułtusk-Warszawa 2015

redakcja naukowa
Marta Petrykowska
Dariusz Sarzała

Recenzenci:

dr Katarzyna Wasilewska-Ostrowska – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

dr Elżbieta Woźnicka – Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi

Redakcja techniczna i językowa: Centrum Profilaktyki Społecznej – Marta Więch

Korekta: Zespół

Opracowanie graficzne: Centrum Profilaktyki Społecznej

Skład: Trzy Słońca – Iwona Adamus

Grafika na okładce: Kreativkolors / Freepik

Wydawca:

Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora

ul. Daszyńskiego 17, 06-100 Pułtusk

tel. 23 692 98 15

e-mail: rektorat@ah.edu.pl

Publikacja wydana we współpracy z Centrum Profilaktyki Społecznej www.cps.edu.pl w ramach projektu „Ponowoczesność i jej wielowymiarowe implikacje”. Problemy zawarte w opracowaniu były prezentowane przez Autorów na I Międzynarodowej Konferencji Naukowej „RODZINA. Zagrożenia, problemy, perspektywy” zorganizowanej w marcu 2015 roku przez Akademię Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku.

ISBN 978-83-7549-233-0

Spis treści

Wprowadzenie	9
Część I	
Wieloaspektowość problemów i zagrożeń współczesnej rodziny	19
Aleksandra Rutkowska, Marta Makara-Studzińska	
Przemoc w rodzinie alkoholowej	
Trauma dzieciństwa i jej skutki w życiu dorosłym	21
Renata Kowal	
Mama i Tata – źródło agresywnych zachowań młodego pokolenia	37
Barbara Małgorzata Kałdon	
Przemoc wobec dziecka zagrożeniem dla rodziny	59
Karolina Głogowska, Kinga Mickiewicz	
Poczucie bezpieczeństwa w relacji z opiekunem i jego konsekwencje wśród preadolescentów wychowywanych w rodzinach zastępczych	
Wyniki badań własnych	79
Anna Śpiewak, Joanna Dyląg-Starzyk	
Gettoizacja przestrzeni miejskiej a wychowanie dziecka (na przykładzie warszawskiej dzielnicy Praga-Północ)	95

Grażyna Durka	
Środowisko rodzinne a przestępczość nieletnich	109
Eliza Mazur	
Obraz rodziny w percepcji skazanych odbywających	
karę pozbawienia wolności za przestępstwa agresywne	
na przykładzie Aresztu Śledczego w Kielcach	125
Dariusz Sarzała	
Rodzina jako podmiot wsparcia społecznego osób	
przebywających w izolacji penitencjarnej	141
Odeta Merfeldaitė, Agata Katkonienė	
Integrated assistance in municipalities for social risk families	
via establishment of interinstitutional networks	155
Grażyna Cęcelek	
Czynniki patologiczne jako ważne determinanty	
sytuacji wychowawczej rodziny dotkniętej problemem	
ubóstwa materialnego – raport z badań	171
Małgorzata Biedroń, Anna Mitrega	
Obrazy małżeńskich mikroświatów z perspektywy niewiernych żon	189
Część II	
System pomocy i wsparcia dla rodzin zagrożonych	
dysfunkcją i wykluczeniem społecznym	215
Marta Kessler	
Art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	
jako gwarancja ochrony praw dziecka	217
Alexander Čemez	
The Relationship between the State and the Family	229
Oľga Bočáková, Darina Kubíčková	
Social Policy in Relation to the Family	239
Valdonė Indrašienė, Justinas Sadauskas	
Przejawy przemocy w rodzinie i jej prewencja – na przykładzie Litwy	255
Ewa Kantowicz	
Współczesne wyzwania i programy wspierania rodziny w Polsce	
oraz profesjonalizacja pracy socjalnej w tym obszarze	303

Agnieszka Regulska	
Wsparcie rodziny i dziecka w zadaniach samorządów gminnych	319
Marta Petrykowska	
Kryzys polskiej kurateli sądowej a skuteczność systemu pomocy rodzinie i systemu resocjalizacji	333
Marcin Lewandowski	
Proces przygotowania do dorosłości wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	347
Renata Maciejewska, Sławomir Maciejewski	
Społeczne i instytucjonalne problemy w procesie usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	357
Ewa Pejś	
Prawo dziecka do wychowania w rodzinie w świetle ustawy z dnia 11 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	373
Kinga Mickiewicz, Karolina Głogowska	
Psychologiczne aspekty funkcjonowania nastolatków wychowujących się w rodzinach zastępczych	393
Sylwia Łysakowska	
Rodzinna piecza zastępcza jako forma pomocy dziecku i rodzinie	407
Anna Piekacz	
Specyfika udzielania pomocy rodzinom dzieci umieszczonych w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej przez pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych	423
Marta Petrykowska, Dariusz Sarzała	
Konkluzje	441